dráma

GÖRGEY GÁBOR

Hírnök jő

Bohóctréfa két aggastyánra

A szerző különös helyzetbe hozta önmagát. Miután ***elkezdődtek*** *a Thália Színház próbái, és miután átadta a SZÍNHÁZ* ***szerkesztőségének e darabot*** *- hirtelen elhidegült munkájától, és újra írta az egészet. A Tháliában ezt az új változatot játsszák - a SZÍNHÁZ hasábjain azon****ban nyomdatechnikai okokból*** *a régi szövegnek kellett megjelennie. Az új változat is ugyanaz a darab, ugyanarról szól, ugyanazon figurákkal, közös a gerincük. Mégis, a szerző úgy érzi, a második érettebb,* ***jobbak*** *a párbeszédei,* ***több benne*** *a kifejező erő.*

Vegyes érzelmekkel bocsátja tehát útjára első' gyermekét, akit némiképpen koraszülöttnek érez. És bár ***nem*** *akarja megtagadni -* ***föltétlenül az a kérése, hogy aki netán érdeklődést mutat e munkája iránt, véglegesnek a Thália-beli és a Magvető könyvkiadónál tavasszal megjelenő szöveget tekintse.***

G. G.

(A SZÍNHÁZ szerkesztősége félig sajnálja, hogy nem tudott Görgey Gábor kéziratcsere-kérésének eleget tenni, félig azonban nem is bánja. Ily módon az olvasó tanújává lesz a színházi műhelymunka egyik legérdekesebb részének, és megfigyelheti egy új magyar színmű szülési fájdalmait.)

Szereplők

1.AGGASTYÁN
2.AGGASTYÁN
ÁPOLÓNŐ
HÍRNÖK
FÉRFI
KENGYELFUTÓ
FIÚ

A színpad közepén asztal, jobbra és balra egy-egy karszék. Az asztalon meghatározatlan táblajáték, nagy figurákkal. Hátul középen sima pad. Bal-oldalt a sarokban ódon és otromba talpas óra áll. A színpad jobb oldalán ajtó.
A jobb oldali karszékben pokrócokba bugyolált öreg ül, ő az r. Aggastyán. ***Béna, nem tud kimozdulni a székből. A bal oldali karszékben ül a szintén nagyon rozzant*** *2. Aggastyán,* ***ő azonban mozgásképes.*** *Amikor felgördül a függöny, a 2. Aggastyán* ***bóbiskol.***

1. AGGASTYAN:
Tessék, elaludt! Ébredjen fel! Hé! Maga lép!

2. AGGASTYÁN:
(felriad) Mi? Hogy? Hol a cucli? Elvették a cuclimat .. .

1. AGGASTYÁN:
Pfuj ! Már megint csecsemőnek képzeli magát. Ébredjen fel! Maga **következik.**

2. AGGASTYÁN:
Lépek, lépek, lépegetek .. .

1. AGGASTYÁN:
Törölje meg a szakállát, csorog a nyála. Lassan már nem lehet magával játszani.

2. AGGASTYÁN:
Ne mondja! És mikor bejön az ápolónő és tisztába teszi magát? Tessék! Ehhez a lépéshez mit szól? Akár fel is adhatja a játszmát, he-he.

1. AGGASTYÁN:
Azt hiszi, én is olyan szenilis vagyok már? Idenézzen, barátocskám! Innen hátulról támadok. Erre nem számított, he?

2. AGGASTYÁN:
Most az egyszer még megúszta. **Vasmarokkal** fojtogatom. Vasmarok, vasaló, csataló.. .

1. AGGASTYÁN:
Maga ló! Ez rímel rá. Egyre kevésbé bírom az örökös infantilis motyogását. Legalább egy kicsit próbáljon meg koncentrálni.

2. AGGASTYÁN:
Azt hiszi, magával olyan gyönyörűség játszani? Ül, mint egy pók, azt képzeli, hogy zseniális és közben maga alá pisil. Pisil, idill, Sybill ... Emlékszik a Sybillből arra a szerelmi duettre, hogy azt mondja: tiriram taram .. .

I. AGGASTYÁN:
Elég! Lépjen már. Ha nem szedi össze magát, más partnert kérek az igazgatóságtól.

2. AGGASTYÁN:
Én lennék a legboldogabb. Végre egy kis jó levegőt szippanthatnék.

1. AGGASTYÁN:
Ha volna mivel. Az a szörcsögő kása, ami a tüdeje volt valamikor, ki se bírná a jó levegőt. Ezen a lépésen gondolkodott ennyi ideig? Egy csecsszopó is jobban játszik.

2. AGGASTYÁN:
Csak várja ki a végét. Ez a nagy csel. Csili-csali csel.

I. AGGASTYÁN:
Most figyeljen. Ha még nem látott szép halált, most láthat. Kivégzem, barátocskám, kivégzem.

2. AGGASTYÁN:
Kivégzés, igézés, idézés . . . Mondja csak, mikor is kapta meg a fia a katonai behívót?

1. AGGASTYÁN:
Ma délelőtt tízkor.

2. AGGASTYÁN:
Érdekes, az én fiamnak fél órával előbb kézbesítették. Lassan már vissza kell érkeznie.

1. AGGASTYÁN:
Hogyhogy? A maga fiának? Az *én* fiamnak kell visszaérkeznie! Nagyszerű harcos! Egy vagyont költöttem a tanulmányaira.

2. AGGASTYÁN:
Nem többet, mint én az én fiamra. Léptem. A kivégzés, azt hiszem, egyelőre elmarad.

1. AGGASTYÁN:
Mert mindig eltereli a figyelmemet az ostoba locsogásával. Vegye tudomásul, hogy így nem fair a játék!

2. AGGASTYÁN:
És az talán fair dolog, hogy maga örökké a plafonon van és engem is felidegesít? Fel-megy a vérnyomásom, ha csak magára nézek.

1. AGGASTYÁN:
Hol van már magának vérnyomása! Se vér, se ér. Csak mész, csupa mész. Ha megmozdul, csak úgy porlik a mésztől.

2. AGGASTYÁN:
Fáj, ugye, hogy még mozogni tudok? Maga pedig oda van szögezve a pelenkájához! He-he! Idenézzen! *(Feltápászkodik a székről és visszataszítóan groteszk ugrándozásba kezd)*

1. Aggastyán sötétlila lesz a dühtől, tehetetlenül hadonászik, artikulálatlan hangokat hallat, majd egy bénító roham ütése alatt összecsuklik.

2. Aggastyán még ugrándozik, eltorzult arccal, de lassan lejár a gép, abbahagyja és zihálva, diadalittasan nézi alélt partnerét. Egy ideig élvezi a látványt, aztán lassan a csöngőhöz nyúl és megrázza. Hirtelen ő is összeomlik, végső erejét összeszedve visszavánszorog karosszékéhez, belerogy és fuldokló, nehéz légzéssel ájult álomba hull. Ekkor belép az Ápolónő. Hatalmas testű, duzzadó keblű nő, inkább mesebeli, a serdülőkor álmaiban élő dadára emlékeztet. Kezében megtöltött fecskendő.

ÁPOLÓNŐ:
Ejnye, már megint rosszalkodtak, kis haszontalanok! Ki látott ilyet, mindig veszekedni. Tessék szépen játszani, ahogy jó fiúkhoz illik, különben megharagszik a dadus, de meg ám. No szépen a karocskát ide a dadusnak, feltűrjük a pizsamát. Úgy, nem kell félni, nem fáj, mindjárt jó lesz minden. Készen vagyunk! Szépen mosolyogni a dadusra, úgy bizony.

Beadja az I. Aggastyánnak az injekciót. Megsimogatja az arcát, az öreg felderül, lassan magához tér. Az Ápolónő odamegy a másikhoz, megfogja a pulzusát, 2. Aggastyán felpillant álmából és motyogni kezd.

2. AGGASTYÁN:
Hol a cumi? Add ide a cumit! Add ide .. . add i d e . . .

ÁPOLÓNŐ:
Most nincs cumi, mert rosszak voltak a kisfiúk. Dádá! *(Megpaskolja, gyengéden)*

2. AGGASTYÁN:
Cumikát, dadus, a cumikát! Nem leszek többé rossz, megígérem!

ÁPOLÓNŐ:
Nincs cumi!

2. AGGASTYÁN:
(riadtan, könnyes szemmel néz az Ápolónőre) De dadus ! .. .

ÁPOLÓNŐ:

Nem szabad sírni. Ejnye. Kerekecske, gombocska, ide szalad a nyulacska . . . *(Megcsiklandozza az öreget)*

2. Aggastyán infantilisan felkacag és teljesen magához tér. Mindkét öreg csillogó szemmel, imádattal néz az Ápolónőre, aki összeszedi a holmiját, fecskendőt, vattát és távozni készül.

ÁPOLÓNŐ:

Most pedig tessék rendesen viselkedni, mert legközelebb tényleg dádá lesz. Ott a játék és később majd hozok be grízpapit. *(Kimegy)*

A két öreg egy ideig némán ül, farkasszemet néz-nek egymással. Megszeppent csönd, ülnek, mint a frissen szidott gyerekek.

2. AGGASTYÁN:

(halkan) Maga lép.

1. AGGASTYÁN:

Téved. Maga lép.

2. AGGASTYÁN:

Nem igaz. Maga volt soron, amikor táncolni kezdtem .. .

1. AGGASTYÁN:

(felcsattan) Én nem láttam semmiféle táncot! *(Szünet)* De léphetek. Legalább gyorsabban végzek magával.

2. AGGASTYÁN:

Majd meglátjuk. Az nevet, aki utoljára nevet. Hihihi, hahaha. Ide lépek! Bumm!

1. AGGASTYÁN:

Most persze azt hiszi, hogy ez a húzás zseniális volt. Közeledik a kivégzés, barátocskám, közeledik a kivégzés. Bim-bum!

2. AGGASTYÁN:

Bim-bam-bum! Tesssék!

1. AGGASTYÁN:

Csak vergődik, csak vergődik, de a sorsát el nem kerülheti.

A hatalmas ódon talpas óra tizenegyet üt. A két öreg feszülten figyel és számolja az ütéseket.

2. AGGASTYÁN:

Most már igazán itt lehetne a fiam!

1. AGGASTYÁN:

A maga fia? Az *én* fiamnak kell jönnie perceken belül!

2. AGGASTYÁN:

Legalább a hírnök jöhetne. Ilyenkor már itt szokott lenni.

I. AGGASTYÁN: Maga lép.

2. AGGASTYÁN:

Maga lép.

1. AGGASTYÁN:

Már megint kezdi?

2. AGGASTYÁN:

De ha egyszer maga lép.

1. AGGASTYÁN:

Helyes, barátocskám. Ezt védje ki, ha tudja!

2. AGGASTYÁN:

Most meg fog pukkadni. Tessék! Puk-mukfuk!

1. AGGASTYÁN:

Nem puk-muk-fuk, hanem uk-muk-fuk! Már megint idegesíti az embert!

2. AGGASTYÁN:

Puk-muk-fuk.

1. AGGASTYÁN:

(ordítva) Uk-muk-fuk!

ÁPOLÓNŐ:

(belép, kezében tányér és cumisüveg) Itt a grízpapi meg a langyos tejecske. Már megint veszekedést hallok? Ejnye-bejnye, szedte-vedte, rossz gyerekecske! Most pedig eszünk szépen.

A két öreg tapsikolni kezd örömében. Az Ápolónő odamegy a 2. Aggastyánhoz, parterlit köt a nyakába, szájába adja a cumisüveget, az öreg megfogja és mohón táplálkozik. Az Ápolónő az 1. Aggastyán nyakába is parterlit köt és tejbe-darával eteti. Gyengéden gügyög hozzájuk, miközben odakintről a Faust katonaindulója hallatszik.

ÁPOLÓNŐ:

Hamm, bekapni, úgy ni. Szépen kinyitni a szájacskát, ide bele, mind lecsúszik, fehér papi piros alagútba. Fogy már a finom tejecske? Csöpp se maradjon, gugyu-gugyugugy. Az lesz az angyalka, aki előbb megeszi. Ki lesz az angyalka, hadd lássam? Az angyalka puszit kap daduskától.

A két öreg szédületes iramban fogyasztja a táplálékot, féltékenyen figyelik egymást. Az r. Aggastyán kitépi az Ápolónő kezéből a kanalat és úgy habzsolja a tejbedarát. Egy pillanattal előbb készül el, mint a másik és diadalittasan nyújtja az arcát. Az Ápolónő megcsókolja, a 2. Aggastyán kétségbeesetten hadonászik az üres cumisüveggel és már-már sírni kezd. Az Ápolónő odamegy hozzá és őt is megcsókolja. A zene fokozatosan eltávolodik.

ÁPOLÓNŐ:

(leoldozza a parterliket) Derék, jó gyerekek, ezt már szereti a daduci. Tessék szépen ját-

szani tovább. Később visszajövök és mesélek. Jó? *(A két öreg önfeledten tapsikol. Ápolónő kimegy.)*

2. AGGASTYÁN: Maga lép.

1. AGGASTYÁN: Maga lép.

2. AGGASTYÁN: Maga lép.

1. AGGASTYÁN:

Rendben van. Léptem.

2. AGGASTYÁN:

Léptem a lépem a lében. Lápban a lábam a.. .

1. AGGASTYÁN:

Csend! Ezt nem lehet kibírni!

2. AGGASTYÁN:

Jó. Szóljak a dadusnak tiszta pelenkáért?

1. AGGASTYÁN: Maga jön.

2. AGGASTYÁN:

Jöttem, láttam, győztem, sok kislányt megfőztem, tararara-pam-pam .. .

1. AGGASTYÁN:

Majd elveszem a kedvét a pampamozástól. Ezt a lépést nézze meg! Kivégzés!

Az ódon talpas óra negyed tizenkettőt üt. Egy pillanatig feszülten figyelnek. Csönd.

2. AGGASTYÁN:

Most már igazán jöhetne a fiam.

1. AGGASTYÁN:

Az enyém mindjárt itt lesz. Nem aggódom.

Kívülről lódobogás hallatszik, nyerítés, majd gyors, közeledő léptek zaja. Kivágódik az ajtó és komikusan eltúlzott történelmi kosztümben, teátrálisan, zihálva belép a Hírnök.

HÍRNÖK:

(térdre hull, pátosszal)

A hírnök jő s pihegve szól!
Tépetten, mint a vert hadak,
Nincs enyh a bajra, rontva ront,
Emberszív vésznek zsámolya, A
sorsnak kénye dönt s emel! A hír
s dicsőség tettein
Vár dőlt, bérc múlt és víz kitért, S
a zord idő méhében ím
Nem lőn rokon szív, sem kebel!

2. AGGASTYÁN:

Mit mond? Mit mond?

1. AGGASTYÁN:

Nem értem! Ki a győztes?

HÍRNÖK:

(egyre nagyobb hevülettel)

Királynak gázolák porát,
Szakadjatok rám, csillagok, Mint
egy veszendő sajka, tűnt,
Szerencse nyargalt föl s alá,
Jogart, ragadj jogart hamar! A
hitvány cifraság lehullt, És
zúgtak a sötét szelek, Az árulás
bűzhödt lehe
Terjengett, mint a döghalál,
Gördülj ki föld e gaz alól! S a
Nap vérben fellobbana!

2. AGGASTYÁN:

Mi van? Ki halt meg? Hol az áruló?

1. AGGASTYÁN:

Nem értem! Mért nem beszél érthetően? Mi történt?

HÍRNÖK:

(szinte önkívületben)

Omoljatok, ti habzatok, A
boldog hon elvérezett, Rövid
gyönyörre hosszú kín, Mozdul
az iszony erdeje, A
fényhazából úzve ki A
pokolbéli bujdosás
Kimérve mindörökre már!
Porán a kőhegyek csupán!
És sivatag, csak sivatag ...

A Hírnök összeesik, nagy kínnal még egy-két értelmetlen hang tör ki a száján, görcsösen rángatózik a földön, majd hirtelen megmerevedik. Nem mozdul többé.

1. AGGASTYÁN:

Fejezze be, a szentségit, fejezze be! Mi történt?

2. AGGASTYÁN:

Hé, ember! Ne szimuláljon itt nekünk! Mondja el a végét!

1. AGGASTYÁN:

Ilyen ökröket alkalmaznak hírnöknek! Azonnal fejezze be a jelentést! Fejezze be, fejezze be, fejezze be! *(Öklével veri az asztalt)*

2. AGGASTYÁN:

Hallatlan! Szólok az igazgatóságnak. Dadus! Dadus ! Az ember már híreket sem hallgathat. Dadus !

Ápolónő belép. Rosszallóan csóválja a fejét, amikor a földön fekvő alakot meglátja.

1. AGGASTYÁN:

(rikácsolva) Azonnal adjanak neki vizet! Nem fejezte be!

2. AGGASTYÁN:
Vagy egy injekciót! Térítsék magához!

1. AGGASTYÁN:
A legjobb, ha belerúgnak. Attól majd magához tér.

ÁPOLÓNŐ:
(megfogja a hírnök pulzusát) Halott.

1. AGGASTYÁN:
Mielőtt befejezte volna a jelentést? Disznóság!

2. AGGASTYÁN:
Most sosem tudjuk meg a végét! Tiltakozom!

Az Ápolónő közben kiszól az ajtón. Két ápoló** lép* ***be, *megfogják a Hírnök tetemét és kiviszik.* ÁPOLÓNŐ:
Éjnye-bejnye, nem szabad mérgelődni. Micsoda dolog az? Tessék szépen játszani. Mit hozzon a dadus? Kell valami?

1. AGGASTYÁN:
2. AGGASTYÁN:
(kórusban) Dadus, mesélj !

ÁPOLÓNŐ:
Most még nem lehet, nem érek rá. De nemsokára bejövök és mesélek, *jó? (A két öreg tapsikol).* Addig tessék szépen játszani. Pá-pá! ***(Édesen mosolyog, integet** és* ***kimegy.)***

1. AGGASTYÁN:
Maga lép.

2. AGGASTYÁN:
Maga lép.

x. AGGASTYÁN: Maga lép.

2. AGGASTYÁN:
Én lépek.

1. AGGASTYÁN:
Na látja. Mindig vitatkozik.

2. AGGASTYÁN:
Magával élvezet vitatkozni. Van foganatja.

1. AGGASTYÁN:
Hogyhogy van foganatja?

2. AGGASTYÁN:
Majd megüti a guta.

1. AGGASTYÁN:
Kár a gőzért. Nem üt meg a guta.

2. AGGASTYÁN:
Guta, buta, csuda, suta ... őzsuta. Újabban őzsutával álmodom minden éjjel. Sötét erdőből bukkan elő. Hosszú lábú, kecses, csodálatosan szép őzsuta. Meg akarom simogatni .. .

1. AGGASTYÁN:
Maga lép. Meddig várjak?

2. AGGASTYÁN:
De mielőtt elérném, valaki mindig lelövi.

1. AGGASTYÁN:
Gyerünk már! Vagy feladja a játszmát?

2. AGGASTYÁN:
Szeretné, ugye? Nem adom fel. Sőt, most olyat lépek, hogy megüti a guta.

1. AGGASTYÁN:
(dühbe gurul) Soha! Érti? Soha! Abból maga nem eszik! Momentán kibújt a markomból. De akkor is kivégzem!

A talpas óra fél tizenkettőt üt. A két öreg feszülten figyel.

2. AGGASTYÁN:
Hol késhet ennyi ideig?

1. AGGASTYÁN:
(gúnyosan) Én megmondhatom, hol késik. Megmondjam?

2. AGGASTYÁN:
(idegesen leinti) Maga ne mondjon semmit. Nem vagyok rá kíváncsi.

1. AGGASTYÁN:
Pedig megmondhatom.

2. AGGASTYÁN:
(kijön a sodrából) Hagyja abba! Ne károgjon itt nekem!

1. AGGASTYÁN:
Jó, nem mondom. Pedig maga is tudja, hol van. *Az én* fiam mindjárt itt lesz. 2. AGGASTYÁN:
Meglátjuk. Maga lép.

1. AGGASTYÁN:
Már léptem is. Rosszul érzi magát, barátocskám?

2. AGGASTYÁN:
Téved! Pompásan érzem magam. Ide léptem.

1. AGGASTYÁN:
Micsoda tehetségtelen lépés! Közeledik a végső pillanat.

2. AGGASTYÁN:
Mért nem érhetem el azt az őzsutát? Csak egyszer megsimogathatnám! Csak egyetlen egyszer legalább ! De valaki mindig lelövi.

1. AGGASTYÁN:
Inkább a játékra figyeljen. Idejében szólok, hogy amíg maga álmodozott, végzeteset húztam.

2. AGGASTYÁN:
Végzetes és véreres, mérges ez a kész leves .. .

I. AGGASTYÁN:
Pedig nem lettem volna köteles figyelmeztetni. Aki nem figyel, az pusztuljon. Túlságosan fair vagyok, az az igazság.

2. AGGASTYÁN:
Fertelmesen fair. Fertelmesen fair. *(Vihog a viccén)*

I. AGGASTYÁN:
Hagyja már abba! Nem bírom az idétlen szóvicceit.

2. AGGASTYÁN:
Tudja, mi jutott eszembe?

1. AGGASTYÁN:
Lépjen már! Így nem lehet játszani!

2. AGGASTYÁN:
Az jutott eszembe, hogy biztosan maga lövi le az őzsutát. He-he. Ehhez mit szól?

1. AGGASTYÁN:
Semmit. Lépjen már, a teremtésit!

2. AGGASTYÁN:
Legalább egyszer hagyhatná, hogy megsimogassam. Egyetlenegyszer.

1. AGGASTYÁN:
Ide figyeljen! Ha nem hagyja abba, magára borítom az asztalt. Es szólok az igazgatóságnak, hogy helyezzék át a járókába. Utoljára szóltam, megértette?

2. AGGASTYÁN:
Én pedig elintézem, hogy csak másodnaponként kapjon ágytálat. Kvittek vagyunk? Ide lépek.

1. AGGASTYÁN:
Bogarat ültet az ember fejébe azzal a hülye őzsutával. Mit akar vele?

2. AGGASTYÁN:
Semmit. Nem tehetek róla, hogy újabban mindig vele álmodom.

I. AGGASTYÁN:
Verje ki a fejéből.

2. AGGASTYÁN:
Nem tudom. Mondtam már, hogy szeretném egyszer megsimogatni. Akkor talán elfelejteném.

1. AGGASTYÁN:
Simogassa meg, csak engem hagyjon vele békében. Egészen megzavarja az embert. Gyerünk. Maga lép.

2. AGGASTYÁN:
Nem akarom feldühíteni, de megint nincs igaza. Maga lép.

1. AGGASTYÁN:
Mert mindig össze-vissza locsog. Az ember már nem is tudja, hányadán áll. Ide lépek. Most maga lép.

2. AGGASTYÁN:
Lépem, lépem, mondd meg szépen ... Ide léptem!

Az ódon talpas óra nekikészülődik és elüti a háromnegyed tizenkettőt. A két öreg megint feszülten figyel. Utána csönd.

2. AGGASTYÁN:
Most már biztosan megjön. Nem maradhat el tovább.

I. AGGASTYÁN:
Persze, hogy megjön. Az én fiam kitűnő harcos.

Kívülről közeledő autózúgás, hirtelen fék, nyikorgás, ajtócsapódás, gyors, határozott léptek. A két öreg feszülten fordul az ajtó felé. Az ajtó kivágódik és beront egy terepszínű, modern harctéri egyenruhába öltözött, rohamsisakos férfi, kezében géppisztollyal. Csizmája, terepszínű ruhája sáros és szakadozott. Az arca kormos. Hatalmas szál, marcona férfi.

2. AGGASTYÁN:
Fiam! Édes fiam!

1. AGGASTYÁN:
Az én fiam hol van? Mért nem jön már be? Disznóság!

2. AGGASTYÁN:
Csakhogy itt vagy, édes fiam! Hadd adjam rád atyai áldásomat!

A katonaruhás férfi letérdel a 2. Aggastyán elé, aki áldását adja rá.

1. AGGASTYÁN:
Hol a fiam? Hol a fiam? Küldjék már be a fiamat! A fiamat akarom!

FÉRFI:
(feláll, vigyázzba vágja magát a 2. Aggastyán előtt) Jelentem, hogy a támadás teljes sikerrel járt. Totális győzelem! Vivát!

1. AGGASTYÁN:
Megölted a fiamat, gazfickó?

FÉRFI :
Megsemmisítettem!

2. AGGASTYÁN:
(gyerekes ujjongással) Vivát! Vivát! Vivát!

1. AGGASTYÁN:
Tehát megöltétek a fiamat. Ezt megkeserülitek!

2. AGGASTYÁN:
A harc az harc. Mit lehet tenni? Ilyen az élet.

1. AGGASTYÁN:
(hisztérikusan rázni kezdi a csöngőt) Dadus! Dadus! Dadus!

ÁPOLÓNŐ:
(belép) Ejnye-bejnye, már megint mérgelődünk? Mi baj van? Kis haszontalanok!

1. AGGASTYÁN:
A kengyelfutót kéretem, de azonnal! Hozzon gyorsan egy űrlapot.

ÁPOLÓNŐ;
Máris behívom. De nem szabad ám mérgelődni, csitt-csitt-csitt. *(Kimegy)*

2. AGGASTYÁN:
Jól harcoltál, édes fiam. Büszke vagyok rád. Megkapod a legmagasabb kitüntetést!

FÉRFI :
Köszönöm. Csak a kötelességemet teljesítettem.

ÁPOLÓNŐ :
(belép) Itt a kengyelfutó, tessék.

KENGYELFUTÓ:
(az Ápolónő' után belép, az 1. Aggastyán előtt vigyázzba vágja magát. Eltúlzott történelmi maskara, akárcsak a Hírnök) Parancs !

1. AGGASTYÁN:
Hol vannak a katonai űrlapok? Egy behívót, gyorsan!

KENGYELFUTÓ:
Parancs ! *(Odaadja az űrlapot)*

1. AGGASTYÁN:
Tollat!

KENGYELFUTÓ:
Parancs! *(Golyóstollat kattint, odaadja)* Kinek kézbesítem a behívót?

1. AGGASTYÁN:
(miközben kitölti az űrlapot) A következő fiamnak. Ez elesett.

ÁPOLÓNŐ:
Már csak a legkisebb él. A kicsi.

1. AGGASTYÁN:
(felpillant) Hogyhogy?

ÁPOLÓNŐ :
Több fia nincs. Ez az utolsó. Még gyerek.

1. AGGASTYÁN:
Az utolsó? *(Egy pillanatig gondolkozik)* Nincs más választás! Harcolnia kell! *(Folytatja a behívó kitöltését)*

2. AGGASTYÁN:
Jól megálltad a sarat, édes fiam. Te vagy a jövő letéteményese, édes fiam. Rajtad a világ szeme, édes fiam.

FÉRFI :
Tudom a kötelességemet!

1. AGGASTYÁN:
(befejezi az űrlap kitöltését, átadja a Kengyelfutónak) Azonnal kézbesíteni! *(Az órára néz)* Öt percet adok a felkészülésre! Jelentkezés nálam! Indulj!

2. AGGASTYÁN:
Uccu, kengyelfutó, uccu!

Kengyelfutó rohamléptekkel elhagyja a helyiséget. Kívülről nyerítés, távolodó lódobogás.

2. AGGASTYÁN:
Játsszunk tovább? Maga lép.

1. AGGASTYÁN:
(dühösen ránéz) Nem adom föl, ne reménykedjék! Mindjárt folytatjuk!

2. AGGASTYÁN:
Rendben van. Csak szeretném leszögezni, hogy maga lép. Megjegyzem, elég rosszul áll.

1. AGGASTYÁN:
Ne jegyezzen meg semmit. Majd meglátjuk, hogyan állok!

2. AGGASTYÁN:
A lábamon, hej, alig-alig állok .. .

1. AGGASTYÁN:
Ne kornyikáljon, amikor én gyászolok.

2. AGGASTYÁN:
Bocsánat. Nem mutatta, hogy gyászol.

1. AGGASTYÁN:
Mert én belül gyászolok.

2. AGGASTYÁN:
És most már nem fogja lelőni az őzsutámat? 1. AGGASTYÁN:
Fütyülök az őzsutájára! És hagyjon békén a hülyeségeivel.

2. AGGASTYÁN:
Rendben. Majd szóljon, ha tovább játszhatunk.

Közben az Ápolónő kezelésbe vette a katonaruhás Férfit. Fehér ruhával az arcát törölgeti, kimossa a sebeit, miután a szemközt levő padra ültette. A gyengéd, anyás gondoskodást a Férfi ernyedt

boldogsággal élvezi. Egyszerre közeledő lódobogást hallani, majd léptek, és kivágódik az ajtó. Lihegve és ziláltan belép a Kengyelfutó.

KENGYELFUTÓ:
A parancsot teljesítettem!

1. AGGASTYÁN:
Hol a fiam?

Az ajtón terepszínű harci öltözetben belép a Fiú. Gyerekarcú, szőke kamasz, 15-16 éves. A rohamsisakot a kezében tartja.

FIÚ:
Parancsára, atyám!

1. AGGASTYÁN:
Jól van, fiam. Derék gyerek vagy. *(Int a Kengyelfutónak)* Elmehetsz. *A Kengyelfutó összevágja a bokáját és kimegy.*

1. AGGASTYÁN:
Harcolnod kell, fiam. A becsületért.

FIÚ:
Igen, atyám.

1. AGGASTYÁN:
Azt mondják, már minden fivéred elesett. Hősi halált haltak.

FIÚ:
Igen, atyám.

1. AGGASTYÁN:
A becsület mindenekfölött, ugyebár.

FIÚ:
Igen, atyám.

1. AGGASTYÁN:
Nem kell sokat magyarázni. A tettek beszélnek.

FIÚ:
Igen, atyám.

1. AGGASTYÁN:
A szent ügyért semmi áldozat nem drága.

FIÚ:
Igen, atyám.

1. AGGASTYÁN:
Nem kell veled szégyent vallanom. Vér vagy a véremből.

FIÚ:
Igen, atyám.

1. AGGASTYÁN:
A késő századok ítélőszéke előtt, ugyebár .. .

FIÚ:
Igen, atyám.

1. AGGASTYÁN:
A hanyatló jelen gyászképei, nemde, a dicsőséges jövendőért .. .

FIÚ:
Igen, atyám.

1. AGGASTYÁN:
A fennkölt eszmék dicsfénye szintúgy .. .

FIÚ:
Igen, atyám.

1. AGGASTYÁN:
A viharedzett lélek bércnél szilárdabb, ugyebár...

FIÚ:
Igen, atyám .. .

1. AGGASTYÁN:
A sors hajóján a tépett vitorla és eleink hetedíziglen. . . *(Beszéde értelmetlen motyogásba fúl, feje lehanyatlik, elbóbiskol)*

FIÚ:
Igen, atyám.

E párbeszéd alatt az Ápolónő tálcán ételt ***hozott*** *a katonaruhás Férfinak, aki mohón eszik. Az utolsó mondatnál be is fejezi az evést, megtörli a száját, feláll és a 2. Aggastyán elé lép.*

FÉRFI :
Indulhatunk.

1. AGGASTYÁN:
Jól van, fiam, végezz hamar. Dicsőség vár itthon és kitüntetés.

FÉRFI:
Köszönöm.

2. AGGASTYÁN:
Áldásom rád. Ég veled, fiam.

A Férfi tiszteleg, fogja a géppisztolyát és nyersen int a Fiúnak. A Fiú egy pillanatig tanácstalanul az 1. *Aggastyánra pillant, aki hortyogva alszik, aztán félszegen sorra végignéz mindenkin. A Fér-fin megáll a tekintete. Aztán hirtelen elhatározással megindul az ajtó felé. Mielőtt kimegy, az ajtó mellett álló Ápolónő megsimogatja a fejét. A Fiú egy pillanatra megáll, háttal a nézőtérnek, majd lassan fejére helyezi a mindeddig kezében tartott rohamsisakot és kirohan. A Férfi döngő, katonás léptekkel megy ki utána. Az Ápolónő nagyon lassan, szinte gyengéden becsukja az ajtót. Az ódon talpas óra tizenkettőt üt. Hosszú csönd. Majd a 2. Aggastyán öklével hirtelen ráver az asztalra.*

2. AGGASTYÁN:
Mi lesz már! Ébredjen fel! Hé!

1. AGGASTYÁN:

(felriad) Mi? Hogy? Az eszmék dicsfénye . . Bércnél szilárdabban ... Vér a véremből .. .

2. AGGASTYÁN:

Mit szónokol? Már elmentek. Játsszunk tovább. Maga lép.

1. AGGASTYÁN:

Már elmentek? Dicsőség, ugyebár ... Nem én lépek, hanem maga lép.

ÁPOLÓNŐ:

***(miután kissé rendbe** rakta a szobát)* Majd később játszunk. Most pihenni kell a két kicsikének. Inkább mesélek, jó?

I. AGGASTYÁN:
2. AGGASTYÁN:

(infantilisan ujjongva és tapsikolva)

Jaj de jó, jaj de jó!

ÁPOLÓNŐ:

(az asztalhoz húzza a padot és szemben a nézőtérrel leül): Ide ülök szépen és mesélek.

x. AGGASTYÁN:
2. AGGASTYÁN:

Mesél a dadus! Mesél a dadus!

ÁPOLÓNŐ:

Hol volt, hol nem volt, az Óperenciás tengeren is túl, ahol a kurtafarkú malac túr, volt egyszer egy nagy ezüst tó. Abban a nagy ezüst tóban lakott, tündérpalotában, a Vizek Királynője. Gyémánt a trónusa, gyémánt a zsámolya és gyémánt annak a palotának minden szeglete. Történt egyszer, hogy a vízimanók gyönyörűséges vízitündért vezettek a Vizek Királynője elé. - Mi járatban vagy nálam, szép vízitündér? - kérdezte tőle. Felséges királynőm - felelt a vízitündér -, elhoztam neked az égről a messzi holdgolyót, hogy éjszaka is világosság legyen a vizek alján .. . Itt lenn a vizek alján ... Itt lenn a vizek alján...

A mese alatt egyre sötétedik a szín, fokozatosan elnyeli a sötétség a figurákat. Először távoli, majd lassan közeledő harci zaj. Az utolsó mondatoknál a lármából kiválik egy rendkívül éles, közeli géppfegyverkattogás, majd egy jajkiáltás, halálhörgés. Az Ápolónő ha**ngját végül teljesen elnyeli a mindent betöltő lárma.**

FÜGGÖNY

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZMŰVÉSZETI SZÖVETSÉG FOLYÓIRATA

Főszerkesztő: Boldizsár Iván • Szerkesztő: Cs. Török Mária Szerkesztőség: Budapest, VI., Nagymező utca 22-24. Telefon: 124-230

Megjelenik havonta • A kéziratok megőrzésére és visszaküldésére ***nem vállalkozunk.***

Kiadja a Lapkiadó Vállalat, Budapest, VII., Lenin krt. 9-11. A kiadásért felel: Sala** Sándor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a Posta Központi Hírlap Irodánál (Bp., V., József nádor tér r.) a **61.238.** sz. **egyéni csekkszámon és** a 61.066. sz. közületi csekkszámon, vagy átutalással az MNB 8-as egyszámlára. Előfizetési díj: 1 évre **144.**- Ft, 1/2 évre 72 Ft. Példányonkénti eladási ár: 1 a.- Ft. Külföldön előfizethető a Kultúra külföldi képviselőinél. Indexszám: 25 797. **69.0045** - **Athenaeum Nyomda, Budapest -Íves magasnyomás - Felelős vezető: Soproni Béla igazgató